

Hvem bestemmer over dagslys på en arbejdsplads?

Kan Arbejdstilsynet stille krav om, at ansatte på en arbejdsplads skal have dagslys på en arbejdsplads? Svaret er nej. Arbejdstilsynet kan ikke stille krav om, at ansatte på en arbejdsplads skal kunne se, om solen skinner, eller det er overskyet, mens de udfører deres arbejde.

Visse undtagelser

Arbejdsmiljøklagenævnet har igennem årene behandlet og afgjort flere klager over Arbejdstilsynets krav om dagslys. Arbejdstilsynet kan ikke stille krav om dagslys på arbejdspladser med mindre:

- forholdene væsentligt afviger fra bygningsreglementets regler om dagslys,
- kommunen ikke har givet konkret dispensation fra byggereglementet,
- at mangel på dagslys i forhold til arbejdet samtidigt kan betegnes som sikkerheds- og sundhedsmæssigt uforsvarligt for de berørte mennesker.

Det er Arbejdsmiljøklagenævnets opfattelse, at der skal være lægevidenskabelig dokumentation for, at dagslys under glas har en væsentlig sundhedsmæssig betydning.

Cafékøkkenen uden dagslys

Arbejdstilsynet besøgte en cafe og konstaterede, at der ikke var dagslys i køkkenet, som var placeret i en kælder. Der arbejdede 4 kokke og 5 opvaskere i kælderen. De havde fået besked om at holde frokostpause, hvor der var dagslys.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sørge for dagslys til køkkenet.

Ejeren af caféen klagede til Arbejdsmiljøklagenævnet, som ophævede Arbejdstilsynets påbud. Nævnet lagde vægt på at der i ejerens ansøgning om byggetilladelse til caféen fremgik, at køkkenet skulle ligge i kælderen.

Eftersom ejeren havde fået byggetilladelsen, havde kommunen derved godkendt, at køkkenet var uden dagslys. Arbejdstilsynet kunne ikke pålægge caféen at ændre på indretningen af køkkenet.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at det manglende dagslys ikke kunne betegnes som sikkerheds- og sundhedsmæssig uforsvarligt for kokkene og opvaskerne. Arbejdsmiljøklagenævnet lagde herved vægt på, at der ikke findes lægevidenskabelig dokumentation for, at manglende dagslys kan betegnes som sikkerheds- og sundhedsmæssig uforsvarligt.

Se også [Nyhedsbrev nr. 2 i 2009](#), sag 12.

Supermarked uden dagslys

Et større supermarked havde efter et besøg af Arbejdstilsynet fået pålæg om at sikre dagslys til arbejdspladser i slagter- og delikatesseafdelingen, i en kiosk samt ved de kasser, hvor der blev arbejdet lejlighedsvist eller ganske kortvarigt.

Butikkens ejer klagede til Arbejdsmiljøklagenævnet. Ejeren henviste til, at kommunen ved byggetilladelse havde givet dispensation fra kravet om dagslys ved de pågældende arbejdspladser.

Arbejdstilsynet mente, at forholdene var sundhedsmæssigt uforsvarlige. Derfor kunne Arbejdstilsynet påbyde ændringer, selvom kommunen havde givet dispensation.

Arbejdsmiljøklagenævnet var ikke enig i, at forholdene var sikkerheds- og sundhedsmæssigt uforsvarlige i de berørte området af supermarkedet. Derfor ophævede nævnet Arbejdstilsynets påbud.

Nævnet lagde desuden vægt på, at kommunen havde givet konkret dispensation fra reglerne om dagslys.

Se også [Årsberetning 2004](#), side 46.

Skrædderi uden dagslys endte i Landsretten

En skrædder havde lokaler i en kælder. Efter et besøg hos skrædderen, gav Arbejdstilsynet blandt andet påbud om, at der skulle være mere dagslys på arbejdspladsen.

Skrædderen indledte derefter et samarbejde med byggemyndighederne i kommunen for at lovliggøre arbejdspladsen og klagede til Arbejdsmiljøklagenævnet. Virksomheden forventede, at Arbejdsmiljøklagenævnet ville afvente bygningsmyndighedernes behandling af sagen.

Byggemyndigheden meddelte Arbejdsmiljøklagenævnet, at de afventede nævnets afgørelse i sagen, og var villige til at give dispensation.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at den indrettede arbejdsplads i skrædderiets kælderrum ikke opfyldte reglerne om dagslys og udsyn med den nuværende indretning.

Arbejdsmiljøklagenævnet skrev i selve afgørelsen, at nævnet ikke havde taget stilling til den løsning, skrædderen havde beskrevet, eller hvis byggemyndighedens krav blev opfyldt.

Skrædderiet fulgte ikke nævnets afgørelse. Arbejdstilsynet anmeldte skrædderiet til politiet med krav om bøde for ikke at efterkomme påbudet om dagslys. Sagen endte i Østre Landsret.

Landsretten tiltrådte, at virksomheden havde overtrådt arbejdsmiljølovens regler om arbejdets udførelse og arbejdsstedets indretning.

Landsretten fandt dog, at straffen skulle bortfalde, da Arbejds miljøklagenævnets afgørelse var ugyldig. Klagen skulle således fortsat have opsættende virkning, idet nævnet ikke havde afventet bygningsmyndighedens afgørelse, hvilket klageren havde bedt om, og som det er krævet i forvaltningslovens § 21. Desuden henviste retten til, at der ikke var rejst tiltale for overtrædelse af det nedlagte påbud, men for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningens regler om arbejdets udførelse og arbejdsstedets indretning.

Afgørelsen fra Landsretten viser, at kompetencen til at afgøre, om dagslysforholdene efter bygningsreglementet er overholdt, ligger hos bygningsmyndigheden.

Se også [Årsberetning 2004](#), side 8.